

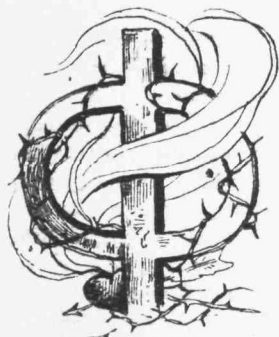
γιανοῦ λαοῦ, δὲν περιωρίσθη μεταξύ μόνον τῶν Γάλλων. Ὅλη ἡ ἀνθρωπότης, ἡ σκεπτομένη καὶ διανοητικὴ, ὅλοι οἱ συγκινούμενοι ἀπὸ μεγάλα καὶ εὐγενῆ ἰδανικά, ἐστρεψαν τὴν διανοίαν πρὸς τὸν γλυκύτατον τραγουδιστὴν καὶ ἀπέδωκαν τιμὴν καὶ θαυμασμόν πρὸς τὸν ἐνστερνισθέντα καὶ ὑλοποιήσαντα ἓνα τόσον ἀσύλληπτον ἰδεῶδες. Ἐσχάτως δ' ἀκόμη, ὑπὸ στενωτέρω, ἀλλ' ἐξ ἰσοῦ ἐπιβλητικὸν τύπον, ὁ μεγαλείτερος Γάλλος, ὁ διευθύνων σήμερον τὰς τύχας τῆς Δημοκρατίας Ραϋμόνδος Ποσκαρέ, ἔφθασεν εἰς τὸ κατ'ὤφλιν του, διερμηνευτὴς τῆς ὑπερφηφείας τῆς μητρὸς διὰ τὸ μεγαλαλῆσαν τέκνον τῆς.

Εὐγλωττος ὕμνητὴς τοῦ μεγαλειώδους ἔργου τοῦ Φρειδερίκου Μιστράλ, ὁ κ. Δημ. Κακλαμάνος, εἶχε ζητήσει ἀπὸ τοῦ θήματος τοῦ «Παρνασσοῦ», ὅταν ἐρωτάζετο ἡ «Μιρέγια», δέσμευαν παρλιούσιων ροδοδάφνων, διὰ νὰ καλύψῃ τὸ λευκὸν μάρμαρον, εἰς τὸ ὁποῖον θ' ἀπεικονίζετο ἡ αἰωνία του μορφή. Ἄς κλίνουσιν τώρα θλιμμέναι αἱ ροδοδάφναι γύρω εἰς τὴν λευκὴν τοῦ τάφου του πλάκα καὶ ἄς ἐπιγραφῇ ὅ,τι ὁ ἴδιος εἶχε θέσει εἰς ἐξήγησιν τῆς ζωῆς του:

«Γιὰ σὺς τραγουδῶ βοσκοὶ καὶ τῶν καλυβῶν κάτοι-
κοι»

Ρ. Σ. ΠΑΡΙΣΗΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΤΟΥ ΟΥΑΪΛΔ

ΑΙΝΕΤΑΙ ὅτι ἤρξατο νὰ ὀχρεῖ καὶ πῶς ὁ ἀστέρας τοῦ Ὁσκάρ Οὐαΐλδ, τοῦ παραδόξου ὅσον καὶ ἀτυχοῦς συγγραφέως τοῦ «Ἐγκλήματος τοῦ λόγδου Ἀρθουρ Σαίβελς», τοῦ ποιητοῦ τῆς «Σαλώμης», τοῦ καλλιτέχου τοῦ «Δόριαν Γρέυ», τοῦ φιλοσόφου τοῦ «Ἰδανικοῦ συζύγου». Οἱ μιμηταὶ του—ἄλλοι ὑπερβολικοὶ καὶ ἄλλοι ἀδέξιοι—συνετέλεσαν ὡςδεδήποτε εἰς τὴν ὑφασιν τοῦ ὁκαρουαλδιτισμοῦ. Εἰς τὴν φήμην τοῦ Ἰρλανδοῦ ποιητοῦ συνετέλεσαν ἅψ' ἐνὸς μὲν αἱ θλιβεραὶ καὶ ἐκφυλοὶ περιπέτειαι τῆς ζωῆς του, ὥστε νὰ εἶνε γνωστὸς καὶ εἰς τοὺς μὴ ἀναγνώσαντας αὐτόν, ἅψ' ἐτέρου δὲ ἡ θέλγουσα παραδοξολογία του, ἡ ἐκκεντρικότης τῆς σκέψεως, τὸ σπινθηροβόλον τῆς φράσεως, τὸ ἐντονον τῆς περιγραφῆς, τὸ δροσερὸν τοῦ χιούμορ—ὅλα αὐτὰ—ἀλλ' ἀκόμη περισσότερο τὸ αἵματηρὸν μαπτιγώμα τῆς ἀριστοκρατικῆς καὶ πλουτοκρατικῆς κουφότητος τῆς ἀνωτέρας Ἀγγλικῆς τάξεως. Ἰδοὺ οἱ τίτλοι τῆς ἐπιβολῆς του καὶ τῆς δημοτικότητός του

Καὶ πάλιν ἐν τούτοις ἤρξατο νὰ γίνεται λόγος, ἐκ τῆς ἐξῆς ἀφορμῆς:

Ὁ κ. Λουδοβίκος Οὐίλκινσον ἐδημοσίευσεν Ἀγγλιστὶ περικοπὰς ἐπιστολῶν, τὰς ὁποίας ὁ Ὁσκάρ Οὐαΐλδ τοῦ ἀπηύθυνε κατὰ τὴν ἐποχὴν ποὺ ἐμεσολάβητε μεταξύ τῆς ἐξόδου του ἀπὸ τὸ κάτεργον καὶ τοῦ θανάτου εἰς τὸ πτωχικὸν ξενοδοχεῖον τῶν Παρισίων. «Ὁ Οὐαΐλδ ἀλληλογραφεοῦσε μαστῇ μου, λέγει ὁ κ. Οὐίλκινσον, καθὼς γράφει κανεὶς εἰς ἓνα ξένον, διότι οὐδέποτε ἐγνωρίζθημεν προσωπικῶς. Εἶχα κερδίσει πολὺ εἰς τὴν ἐκτίμησίν του, καθὼς ἔμαθα ἀργότερα, διότι ἐγὼ διήρξα τὸ πρόσωπον ἐκεῖνο ποῦ πρῶτος τοῦ ἔγραψε μετὰ τὴν καταστροφὴν, ἀπὸ ἀπλοῦν θαυμασμὸν διὰ τὸ μέγα του ἔργον καὶ ἀπὸ συμπάθειαν διὰ τὸ ἀτύχημά του. Ὀλίγον χρόνον πρὸ τοῦ θανάτου του, κατὰ τὸν Ἰούνιον τοῦ 1900, ἐδέχθη τὴν πρός κλητίν του νὰ μεταβῇ μέχρι Παρισίων ἀπὸ τὴν Διέπνιν, ὅπου τότε ἔμενα. Μοῦ ἔστειλεν ὅμως τὸ κατωτέρω τηλεγράφημα, ποῦ μὲ ἀνεχάρισε τὴν τελευταίαν ἀληθῶς στιγμὴν. «Εἶμαι πολὺ ἄρρωστος· μὴ ἔλθετε αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα». Αὐτὴ ὑπῆρξε καὶ ἡ τελευταία εἰδησις ποῦ ἔλαβα ἐκ μέρους του.

Ὁ κ. Οὐίλκινσον ἐδημοσίευσεν μόνον ἀποσπάσματα τῶν ἀνεκδότων ἐπιστολῶν τοῦ μεγάλου συγγραφέως, μερικὰ τῶν ὁποίων παραθέτομεν:

Εἰς ἐπιστολὴν γραφεῖσαν ἀπὸ τὸ καντόνιον τοῦ Βῶδ κατὰ Μάρτιον τοῦ 1899 ὁμιλεῖ περὶ Ἑλβετίας εἰς τόνον ὃν ἀμέσως ἀναγνωρίζει κανεὶς ὅτι εἶνε τοῦ Οὐαΐλδ. «Καθὼς βλέπετε, εὐρίσκομαι εἰς τὴν Ἑλβετίαν, παρὸ τὰς ὀχθὰς τῆς λίμνης τῆς Γενεύης. Κατοικῶ εἰς τὴν βίλλαν ἐνὸς φίλου μου. Ἐπὶ τῆς ἀπέναντι ὀχθῆς ὑφύονται τὰ ὄρη τῆς Σαβοΐας καὶ τὸ Λευκὸν Ὅρος, τὸ ὁποῖον, ὅταν δύῃ ὁ ἥλιος, κοκκινίζει σάν τριαντάφυλλο, πιθανὸν ὅμως νὰ κοκκινίσῃ ἀπὸ ἐντροπὴν διὰ τὴν ἀκατάσχετον τὸλμην τῶν περιηγητῶν. Ἐχατε πλέον ὅλην τὴν φρίκην ποῦ ἐνέπνεεν ἄλλοτε. Αἱ γεροντοκόρα: ἀνεβαίνουν εἰς τὴν κορυφὴν του καὶ τὰ χιόνια του δὲν εἶνε πλέον παρθένα.

Τὰ κράσπεδα τῆς λίμνης εἶνε γεμάτα δένδρα, ἀλλὰ δὲν ἀγαπῶ τὴν Ἑλβετίαν. Μόνον θεολόγους καὶ γκαρσόνια διὰ καφενεῖα παρήγαγεν ἔως σήμερον. Αὐτὴν τὴν στεριότητα τὴν ἀποδίδω εἰς τὴν ἑλλειψὶν φυσικῆς καλλονῆς τῆς Ἑλβετικῆς ράστας. Ὅλοι τοὺς εἶνε χωρὶς φόρμαν καὶ χωρὶς χρώμα. Μόνον αἱ ὠραια φυλαὶ γίνονται μεγάλαι. Οἱ Ἑλβετοὶ ὁμοιάζουν μὲ τρογλοδύτας. Οὐδέποτε ἠθιάνθησαν τοὺς παλμούς ἐκείνους ποῦ διεγείρει ἡ λαμπρότης τῆς φυσικῆς τελειότητος. Τὰ κτήνη των εὐρίσκω ὅτι ἔχουν περισσοτέραν ἐκφρασιν».

Μία ἐπιστολὴ ποῦ ἔστειλεν ἀπὸ τὴν νότιον Γαλλίαν κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1899 ἀρχίζει ὡς ἐξῆς:

«Εὐρίσκομαι εἰς τὴν Ριβιέραν. Ὁ καιρὸς εἶνε καυνοὺς καὶ χρυσός. Ὁ ἥλιος ξεστὸς σάν τὸ κρατὶ καὶ τὸ χρώμα του ἐνθυμίζει βερύκκοιο. Διὰ τὴν ἡλλάξε τὸ ὄνομα του καὶ ἔλαβε τὸ ψευδώνυμον τοῦ Σεβαστιανοῦ Μέλμοθ, τὸ ἐξηγεῖ ὅπως μόνον ἓνας Οὐαΐλδ ἠμποροῦσε νὰ τὸ γράψῃ:

«Ζητῆτε νὰ μάθετε διατὶ μετωνομάσθην Μέλμοθ! Δεδομένου ὅτι καὶ εἰς τὸ Παρίσι εἶμαι γνωστὸς ὅπως καὶ εἰς τὸ Λονδίνον, ἡ ἀλλαγὴ τοῦ ὀνόματός μου θὰ ἐκρίνετο ὡς παιδαριώδες πρῆγμα. Ἀλλὰ, φίλε μου, ἔπρεπε νὰ ἀποφύγω νὰ προσβληθῇ ὁ γραμματοκομιτισμὸς μου ἀπὸ συγκοπὴν. Δι' αὐτὸ ἐλήξα τὸ ὄνομα ἐνὸς παρὰ ξένου ρωμάντσου τοῦ θείου μου Μαθουρίνου, ποῦ ἐγράφη κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ αἰῶνός μας. Τὸ διαβάζουν ἀκόμη εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ τὴν Γερμανίαν Ὁ Μπέντλεϋ τὸ ἐδημοσίευσεν ξανά, πρὸ ἐτῶν. Ἐγὼ γελῶ δι' ὅλα αὐτὰ, ἐν τούτοις τὸ βιβλίον τοῦ θείου μου συνεκίνησε κάποτε τὴν Εὐρώπην καὶ τὸ ἔκαμαν καὶ δρῆμα, ποῦ παίζεται ἀκόμη εἰς τὴν Ἰσπανίαν».